

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih DÖNMEZ tarafından yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

Türkiye’de özellikle 2018 yılından bu yana elektrik faturaları iki kattan daha fazla artmıştır. Ekonominin şahlanacağı iddiasıyla hayata geçirilen Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin üçüncü yılında elektrik faturalarındaki artış yüzde 122 olmuştur. Vatandaşlarımızın özellikle 1 Temmuz 2021 tarihinde yapılan yüzde 15 oranındaki zammın ardından Ağustos ayında gelen faturalara tepki gösterdiği bilinmektedir.

Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye’de de yeni teknolojilerle birlikte elektrik üretim maliyetlerinin son yıllarda düşüş eğiliminde olduğu bilinmektedir. Düşüş eğiliminde olmasına karşın vatandaşa yansıtılan faturalar ise sürekli artmaktadır. Bu durum artık günümüzde temel bir hak olan elektrik hizmetinin vatandaşlarımıza kamusal değil, adeta bir müşteri mantığıyla ulaştırıldığını göstermektedir.

İktidarınızda ucuzlayacağı ve hizmetin kalitesinin artacağı vaadiyle elektrik dağıtımını özelleştirilmiştir. 21 bölge halinde özelleştirilen elektrik dağıtımını, faturaları daha da artırmış, dağıtım hatlarında yeterli yatırımın yapılmaması nedeniyle sık sık elektrik kesintileri yaşanmaya başlanmıştır.

Elektrik faturalarına yansıyan dağıtım bedeli, elektrik üretim şirketlerine verilen YEKDEM desteği gibi doğrudan vatandaşın alınan bedeller de gizlenmektedir. Dağıtım bedelinin faturanın neredeyse yüzde 30’unu oluşturduğu, , enerji şirketlerine verilen desteğin payının ise yüzde 25’i bulduğu ifade edilmektedir. Başka bir deyişle vatandaşa fatura edilen bedelin yarısından fazlası elektrik tüketim maliyeti değil, şirketlere verilen dağıtım bedeli ve destekleme ödemesine gitmektedir.

Buna göre;

- 1- Türkiye’de son 3 yılda elektrik üretim maliyetleri tarife dönemleri itibariyle ne kadar tutardadır?
- 2- Maliyetlerde büyük bir artış olmamasına karşın son üç yılda elektrik faturalarının yüzde 122 oranında artmasının gerekçesi nedir?
- 3- Son üç yılda elektrik dağıtım şirketlerine faturalar üzerinden ödenen dağıtım bedelinin tutarı nedir?
- 4- EPDK’nın 1 Nisan 2021 tarihinde dağıtım şirketlerine satılan elektriğin fiyatında yüzde 17,5 oranında indirim yaptığı bilinmektedir. Bu indirim neden vatandaşlara yansıtılmamıştır?
- 5- Elektrik faturalarına yansıtılan ve faturaların kabarmasına neden olan dağıtım bedeli ve desteklerle ilgili fatura üzerinden neden hiçbir veri bulunmamaktadır? Vatandaşın ödediği faturayı şeffaf bir şekilde bilme hakkı yok mudur?

49909

- 6- Son 3 yılda elektrik üretim şirketlerine verilen destekler nelerden oluşmuştur, desteklerin tutarı ne kadardır?
- 7- Vatandaşın elektrik faturasının düşürülmesi için üretim maliyetleri artmasına karşın dağıtım bedelinin düşürülmesi ya da faturaya yansıtılan desteklerle ilgili bir düzenleme yapılmasına yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 8- Kamuyu bir bütün olarak ele aldığımızda YEKDEM sistemi bugün vatandaşın sırtına fatura yükü olarak yansıyan bir yapıya dönüşmüştür. YEKDEM'in günümüz koşullarına göre yeni ve yerli teknoloji odaklı hale getirilmesine yönelik bir çalışma yapılacak mıdır?
- 9- İktidarınızda elektrik üretimi neredeyse yüzde 80 oranında, elektrik dağıtımını ise yüzde 100 oranında özelleştirilmiştir. Özelleştirmelerin ardından faturaların arttığı, maliyetlerin yükseldiği, sistemin kamu yararından çıktığı görülmektedir. Bu kapsamda sistemin bel kemiği olan TEİAŞ'ın özelleştirme kapsamına alınması faturaların daha da artacağı anlamına mı gelmektedir?